

A szentgáli nemesi közbirtokosságnak 1000 k. h. körüli igen szép, ma már üzemtervileg kezelt erdeje van a határban. Ez erdőben s az ezzel szomszédos erdőkben fordul elő ősi tenyészetben a tiszafa, melyet mint botanikai egyedülállóságot európai nevezetességnek lehet mondani s mely e lap hasábjain már ismertetve is volt. Igen sok gondot s nehezen leküzdhető munkát adott az erdészeti hatóságoknak e nevezetesség megmentése, mert minden évken halottak napján koszorúanyag szerzése végett messze környék népe idejárt s a fákat évről-évre csonkították, pusztították. A csonkítások hatósági letiltása s az erélyes fellépés mégis megmentette ezen őstelepesekeket s ma már a lakosság tiszteletben tartja ezen intézkedéseket.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának Budapestén, az egyesület székházában, 1933. évi március hó 18-án tartott rendes üléséről.

Megjelentek: Térfi Béla és báró Waldbott Kelemen alelnökök, Biró Zoltán ügyvezető, Ajtay Jenő, dr. Ajtai Sándor, gróf Andrássy Sándor, Béky Albert, Beyer Jenő, báró Biedermann Imre, gróf Esterházy Móric, Fiedler Jenő, Földváry Miksa, Fröhlich Brunó, Huszár Tibor, Ivanich Ferenc, Kallivoda Andor, dr. Karafiáth Jenő, gróf Keglevich Gyula, Kovács Gábor, Kozma István, ifj. gróf Mailáth József, Mihalovits Sándor, Onczay László, Orosz Antal, Papp Béla, dr. Papp Szász Tamás, báró Prónay György, Rimler Pál, Rónai György, Róth Gyula, gróf Széchenyi Károly, gróf Teleki József, Véssey Ferenc, Véssei Mihály, Vuk Gyula, gróf Zelenski Róbert és Zügn Nándor vál. tagok, Ááron Oktávián r. tag és Lengyel Sándor segédtitkár.

Térfi Béla alelnök:

Üdvözlöm a megjelenteket s az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kitűzött választmányi ülését megnyitom.

Megállapítom, hogy a választmányi ülés határideje és tárgysorozata a választmányi tag Urakkal postán közölve lett, a választmányi ülés határideje az egyesület hivatalos lapjában is közzé lett téve.

Az ülés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes.

Távolmaradásukat kimentették: Borhy György, Fekete Zoltán, Hinfner György, Inkey Pál báró, Kiss Ferenc, Matusovits Péter, Molcsányi Gábor, herceg Montenuovo Nándor, Nagy László, Osztro-luczky Miklós, örgróf Pallavicini Alfonz Károly, és Takách Zsigmond választmányi tag urak.

A jegyzőkönyv hitelesítésére: Kozma István és dr. Ajtay Sándor Urakat kérem föl.

Tisztelt Igazgatóválasztmány!

A mai választmányi ülés összehívását elsősorban az a körülmény tette szükségessé, hogy a Fagazdasági Tanács működését már megkezdte.

Az egyesület vezetősége erre való tekintettel szükségét látta annak, hogy azokkal a kérdésekkel, amelyek előreláthatólag tárgyalásra kerülnek a Fagazdasági Tanácsnál, az egyesület igazgatóválasztmánya is foglalkozzék s ily módon a többségi állásfoglalásról kiküldöt-teink tájékozódhassanak.

Mielőtt a tárgysorozatba felvett kérdések tárgyalására áttérnénk, az Elnök Úr Öexcellenciájától hozzám érkezett levelet kell a t. igazgatóválasztmány tudomására hozni.

„Nagyméltóságú Alelnök Úr!

Már régebben közöltem Nagyméltóságoddal, hogy az Országos Erdészeti Egyesület elnöki tisztségéről lemondani szándékozom. Annakidején az az egy körülmény tartott vissza ezen elhatározásom véglegesítésétől, hogy mindnyájan abban a hitben voltunk, hogy rövidesen szőnyegre kerül az új erdőtörvény, amelynek tárgyalásában szívesen vettem volna részt, mint az Egyesület elnöke, mert úgy véltem, hogy e minőségemben az erdőgazdaság érdekében hatható-sabb működést fejthetek ki.

E mellett több oldalról maradásra lettem felkérve. Úgy gondol-tam, hogy az Egyesület működésemet bizalommal kíséri, aminek bizonyosságát láttam abban is, hogy 1932 december 3-án tartott tiszt-újító közgyűlésen elnökké történt megválasztásommal az Egyesület egyhangú bizalmának adott irányomban kifejezést.

Az erdőtörvény, mint látjuk, alkalmasint még sokáig nem fog szőnyegre kerülni és lemondásom mostani végleges bejelentésében közrejátszik az a körülmény is, hogy az Egyesület igazgatóválaszt-mánya és közöttem ellentét támadt a fabehozatal szabályozása kér-désében. Az, hogy a konzekvenciákat azonnal nem vontam le akkor, amikor ez az ellentét felmerült, annak tulajdonítható, hogy egyideig betegségem, majd képviselővé történt megválasztásommal kapcsola-tos elfoglaltságom, azután pedig nővérem elhalálózása miatt szenve-dett halasztást lemondásom bejelentése.

Az Országos Favédelmi Tanács létesítése ügyében a bizottsággal ellentétes véleményemet Nagyméltóságodhoz intézett levelemben fej-tettem ki, amelyet Nagyméltóságod szíves volt a választmányi ülésén főlőlvastatni. E levélben felhozott ellenérveim figyelmen kívül hagyá-

sával az Egyesület igazgatóválasztmánya a bizottság javaslatát tette magáévá. Én ragaszkodtam az Egyesületnek azon határozatához, amelyet a Földművelésügyi Miniszter Úr Öngyméltóságához is felterjesztettünk és amelyben az az egyöntetű kívánság jutott kifejezésre, hogy a Magyar Fabehozatali Rt-gal kötött megállapodás 1932. év végén túlmenően semmi szín alatt meg ne hosszabbíttassék. A terv akkor az volt, hogy az Egyesület módját fogja ejteni annak, hogy ha ez ügyben egy szerv létesítésére szükség van, akkor csakis az érdekelt erdőbirtokosok és fakereskedők bevonásával létesítsék az a szerv, amelynek hivatása lett volna a tűzifabehozatal nagyjelentőségű kérdését és az ezzel összefüggő egyéb kérdéseket irányítani és azokra nézve javaslatokat tenni. A múlt év december 3-iki közgyűlés egyhangúan magáévá tette az erdőbirtokosok szövetségének megalakítását és a tűzifaimport és a hazai fa megvédésének kérdését az alapítandó erdőbirtokos szövetségre kívánta ruházni, amely lehetővé tette volna, hogy abba minden erdőbirtokos szabadon beléphessen. A közgyűlés határozata értelmében alakítandó szövetség létesítésére semmi intézkedés nem történt.

Utóbb ehelyett az Országos Favédelmi Tanács létesítésével egy szűkebbkörű ad hoc megválasztott tanács vette át az irányítást. Ezzel — véleményem szerint — az Országos Erdészeti Egyesület hatásköréből a gazdasági kérdések nagy részének intézése elvonatott és az Egyesület tevékenységi köre megszűkült.

Minthogy ez a megoldás az én meggyőződésemmel ellentétben áll, levonva a konzekvenciákat, régebbi elhatározásomnak megfelelően, az Országos Erdészeti Egyesület elnöki tisztéről ezennel lemondok és elhatározásomat Nagyméltósággal közölve kérem, hogy azt az igazgató választmánynak bejelenteni méltóztassék.

Amidőn Nagyméltóságodnak közös munkánkban nyújtott szíves támogatását ez alkalommal is megköszönöm, őszinte hálámat fejezem ki az Országos Erdészeti Egyesület mindazon igen tisztelt tagjaival szemben, akik viselt tisztségem alatt engem értékes támogatásukban részesíteni szívesek voltak.

Budapest, 1933 március 10.

Kitűnő tisztelettel: Hadik János s. k.

Nagyméltóságú Térfi Béla ny. miniszter úrnak, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke, *Budapest.*”

Miután Elnök Úr Excellenciája kijelentette, hogy lemondásához feltétlenül ragaszkodik és ezt az elhatározását semmi körülmények között meg nem másítja, nem marad más hátra, mint a lemondást tudomásul venni és egyúttal hálás köszönetet nyilvánítani azért az ódaadó munkájáért, melyet a magyar erdőgazdaság és az egyesület érdekében hosszú éveken át főként az erdőtörvény-javaslat összeállítása körül oly eredményesen kifejtett.

Méltóztassanak ezt az indítványt elfogadni. Egyúttal, minthogy tudomásomra jutott, hogy a Fagazdasági Tanács megalakítása alkal-

mával a földművelésügyi miniszter Úr Öexcellenciája elnöktele alatt tartott értekezleten volt elnök Urunk Öexcellenciája részéről oly kijelentés hangzott el, mely alkalmasnak látszik arra, hogy az egyesület által a Tanácsba delegált tagok egyikét vagy másikat oly színben tüntesse fel, mintha a Fabehozatali r. t.-gal érdekeltségben állana, meg kell ragadnom az első alkalmat annak kijelentésére, hogy úgy én, mint azt hiszem az igen tisztelt választmány összes tagjai is, a kiküldött Urakat teljesen érdektelennek tartjuk és irántuk a legteljesebb bizalommal viseltetünk.

Méltóztassanak ezt a bejelentést helyeslően tudomásul venni.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Báró Prónay György ezután többek hozzájárulásával benyújtott bizalmatlansági indítványát, tekintve, hogy az elnök Úr bejelentett lemondása következtében indítványa tárgytalanná vált, visszavonja.

Térfi Béla alelnök tájékoztatásul leszögezi, hogy az indítvány február hó 15-én adatott be. Elnök Úr Öexcellenciája pedig az indítvány beérkezése előtt egy hozzá intézett levélben közölte lemondási szándékát s így a lemondás nem az indítvány következménye.

Elnök ezután felkéri ügyvezetőt jelentésének előadására.

Ügyvezető: mindenekelőtt az egyesület anyagi helyzetét ismeretve a pénztári jelentés alapján közli, hogy ezévi március hó 17-ig 2068 P 10 f. hiány mutatkozik. Főleg a házbéreknel és a tagdíjaknál nagy az elmaradás. Reméli, hogy a fuvarlevélakcióból származó bevételek az egyesület zavartalan működését biztosítani fogják. Jelenti továbbá, hogy a székház lakói közül hárman bérmérséklés iránti kérelmet nyújtottak be az egyesület elnökségéhez.

Ügyvezető javasolja, hogy az igazgatóválasztmány adjon felhatalmazást az alelnök Úr Öexcellenciájának a kérdések méltányos megoldására.

Ügyvezető jelenti továbbá, hogy a dr. Székács Aladár által bérelt lakás bérét 1933. évi november hó 1-től 3000 pengőre felemelték. Miután a bérlő a felemeléshez nem járult hozzá, s a felmondást tudomásul vette, felhatalmazást kér a lakás kiírására.

Az igazgatóválasztmány a pénztári jelentés tudomásulvétele mellett a kért felhatalmazásokhoz egyhangúan hozzájárul.

Ügyvezető jelenti, hogy a múlt választmányi ülésen nem volt alkalma Kaán Károly vál. tagnak választmányi tagságáról történt lemondását bejelenteni. Ezt pótlólag most bejelentve, a lemondásnak sajnálattal való tudomásulvételét javasolja.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető jelenti, hogy az úgynevezett „Rima pótdíj” eltörlése, illetve esetleges csökkentése érdekében indított eljárás nem vezetett eredményre. A kereskedelemügyi miniszter Úrnak az egyesülethez intézett leirata szerint a külön díj mérvének megállapítása, illetve felszámíthatása a Rimamurány—Salgótarjáni Vasmű R.-T.-nak a Máv.-val kötött szerződésben biztosított joga s így a külön díj megszüntetése,

illetve mérséklése nem áll módjában. Miután további eljárás sem vezethetne eredményre, a bejelentés tudomásulvételét kéri.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető jelenti továbbá, hogy dr. Jusztusz Tivadar a hazai gőzfürészek érdekében, az egyesülethez intézett beadványában a hazai tűzifát mgillető vasúti díjkedvezménynek a fenyőhulladékfára való kiterjesztését kérte. Ügyvezető e kéréssel kapcsolatban közli, hogy az egyesület annak idején, mikor a kedvezményt a tűzifára kérte, a fenyőhulladékfára is kérelmezte, a kéréssel szemben a legmerekvebb ellenállással találkozott. Az eljárás újbóli megindítását, miután előreláthatólag nem vezetne eredményre, nem tartja célszerűnek. Miután az erdőgazdaság érdekei megfelelő védelemben részesülnek, a kérdés felett való napirendretérést javasolja.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter Úr Önmegméltósága az egyesület javaslatára az Országos Fagazdasági Tanács rendes tagjaivá az 1933—35. évek tartamára báró Waldbott Kelemen, báró Biedermann Imre, gróf Festetich Kristóf, Huszár Tibor, gróf Mailáth György, báró Prónay György, gróf Teleki József, Biró Zoltán, Onczay László urakat, póttagjaivá pedig gróf Apponyi Károly, gróf Széchenyi Károly, ifj. gróf Mailáth József, Osztrólczy Miklós és Ajtay Jenő urakat kinevezte.

Jelenti továbbá, hogy a földművelésügyi miniszter Úr Önmegméltósága az Egyesült Fabehozatali R.-T. tevékenységének ellenőrzésére hívatott bizottságot megalakította és annak elnökéül Fröhlich Brunót, rendes tagjaiul Molcsányi Gábort, Pászthory Ödönt, dr. Árkay Ferencet, dr. Szilágyi Ernőt, báró Prónay Györgyöt, Ajtay Jenőt, dr. Hódos Bélát, dr. Schanzer Pált és póttagjaiul az adminisztratív úton kiküldendő tisztviselőkn kívül gróf Teleki Józsefet, Polgár Lipót és Halász Sándort nevezte ki.

Mindkét bejelentés egyhangúan tudomásul szolgál.

Az ellenőrzőbizottság kinevezésével kapcsolatban Véssey Ferenc szóvá teszi az ellenőrzőbizottság tárgyalási módját. A tárgyalások vett értesülése szerint titkosak s egyedül az ármegállapítás hozható nyilvánosságra. Miután a bizottságban tárgyalásra kerülő kérdések a szakközönséget is érdeklik, javasolja, hogy az egyesület a földművelésügyi miniszter Úrhoz intézendő felterjesztésében kérje a tárgyalások nyilvánosságát, a hozott határozatok nyilvánosságra való hozatalát és az ármegállapításoknak a lapokban való közzétételét.

Báró Prónay György figyelemmel arra, hogy a bizottsági tárgyalásokon sokszor oly ügyek is tárgyaltnak, amelyek, mint például az államközi tárgyalások időelőtt nyilvánosságra nem hozhatók, a maga részéről nem járulhat hozzá Véssey javaslatának elfogadásához. Oly módosítást javasol, hogy az összes határozatok lehetőség szerint hozas-

ának nyilvánosságra. Az ármegállapítások közzététele ellen nincsen észrevétele.

Az igazgatóválasztmány Véssey indítványát báró Prónay módosító javaslatával egyhangúan elfogadja és azok értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége hálás köszönetét tolmácsolta, hogy az egyesület közgyűlési termét üléseik céljára átengedni szíves volt.

Ügyvezető javaslatára az igazgatóválasztmány a köszönő irat tudomásulvétele mellett felhatalmazza az elnökséget, hogy a termet esetről-esetre tovább is rendelkezésre bocsáthassa.

Ügyvezető jelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter Úr 12.855/VI. 1933. számú rendeletével a hazai tűzifaküldeményekre engedélyezett díjmérséklést folyó évi március hó 1-től egy évig terjedő időtartamra meghosszabbította.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

Javasolja, hogy az egyesület mondjon köszönetet úgy a földművelésügyi, mint kereskedelemügyi miniszter Uraknak és a Máv. igazgatóságának azért a jóindulatért, amellyel a hazai erdőgazdaság érdekében e kérdést támogatták.

Ügyvezető jelenti továbbá, hogy az államvasúti szállítások módosításának és feltételeinek megváltoztatása érdekében a kereskedelemügyi miniszter Úrhoz intézett előterjesztésre, bár a földművelésügyi miniszter Úr a kérlmet támogatta, még nem érkezett válasz.

Javaslatára az igazgatóválasztmány alelnök Úrat kéri fel a szíves közbenjárásra és a kérelem kedvező elintézésének a megsürgetésére.

Ügyvezető jelenti, hogy a Magyar Fatermelők, Fakereskedők és Faiparosok, valamint a Gyáriparosok Országos Szövetségének a megkeresése alapján a műfaanyagok engedélyezésénél közreműködő r.-t. igazgatóságában és végrehajtó-bizottságában az egyesület érdekeinek képviselőit a elnökség ifj. gróf Teleki József és Véssey Ferenc választmányi tag urakat kérte fel. Kéri ennek tudomásulvételét.

Véssey Ferenc, tekintve, hogy nem az igazgatóválasztmány delegálta, lemondásának tudomásulvételét kéri.

Elnök Úr javaslatára az igazgatóválasztmány az említett igazgatóságban egyhangúan úgy Vésseyt, mint gróf Telekit újból delegálja.

Ügyvezető jelenti, hogy az egyesület az Országos Fagazdasági Tanács adminisztrációjánál felmerülő költségeknek miként való fedezése ügyében felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszter Úrhoz és hozzájárulását kérte ahhoz, hogy a kedvezményes fuvarlevél-akcióból 1932. évben már befolyt és 1933. évben várható jövedelmekből mindkét évben csak 5000—5000 pengőt szolgáltatson be az Erdei Alap céljaira s viszont ennek ellenében vállalja a kötelezettséget, hogy a tanács adminisztrációjával, valamint a szükséges helyiségbiztosítással, fűtéssel, világítással stb. felmerülő költségeket fedezi az 1933. és 1934. évek tartamára.

A földművelésügyi miniszter Úr ezzel szemben az egyesülethez

intézett leírátában akként rendelkezett, hogy az 1932. évben feleslegként jelentkezett 39.319 pengő 98 fillérből 10.000 pengő az erdei alapnak fizetendő be, a fennmaradó 29.319 pengő 98 fillért pedig az egyesület használhatja fel. Kiköti egyben, hogy az Országos Fagazdasági Tanács 1933. évi működésével kapcsolatban felmerülő költségeket az egyesületnek kell fedeznie. Az egyesületet illető kétharmadrész és a 10.000 pengő beküldése után mintegy 3700 pengőt tesz ki az az összeg, mely a jelzett célra felhasználható.

Javasolja, hogy az igazgatóválasztmány egyelőre fogadja el az engedélyezett módot. Véleménye szerint, ha kellő takarékosággal járnak el, az e célra felhasználható összeg valószínűleg elég lesz.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy az erdőgazdasági termékek forgalmiadó váltása ügyében az egyesület két előterjesztést is intézett úgy a földművelésügyi, mint a pénzügyminiszter Urakhoz, de mindezekig a forgalmiadók rendezése kérdésében semmi sem történt.

Javasolja, hogy az egyesület a tett felterjesztéseket ismételve meg is sürgse a kérdés elintézését. Egyben javasolja, hogy az igazgatóválasztmány képviselő tagjai is kéressenek fel a kérdés szövegére, valamint a kérdés rendezése érdekében való közbenjárásra.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy Osztrólczyk Tibor, Pirkner Ernő, Kelemen Tivadar és Franciscy Vilmos egyesületi tagok elhunytak.

Az igazgatóválasztmány ügyvezető javaslatára elhunytuk feletti őszinte részvételének jegyzőkönyvi megörökítését határozza el.

Ügyvezető javaslatára az igazgatóválasztmány dr. Gorove László földbirtokost, dr. Patay Tibor földbirtokost, mindkettőt ajánlja az ügyvezető, Bogyay János földbirtokost ajánlja Kallivoda György és Sümeg községet ajánlja Szarkásy János, az egyesület rendes tagjai sorába iktatja.

Ügyvezető ezután a termelési hitel biztosítása érdekében folytatott hosszas tárgyalásokról tesz jelentést, amelyek végül is miután a bankok mintegy ötmillió pengőt kitevő hitel biztosítására nyújtható garanciákat nem tartották megfelelőnek, eredménytelenül végződtek.

A termelési hitel biztosításának kérdését véleménye szerint a kész fatermékeknek a gabona jelzalog módjára leendő hitelképessé tételével lehetne megoldani. A gabonajelzalogra vonatkozó törvényes rendelkezések hatályának a termelt faanyagokra való kiterjesztésével a belföldi termelés hitelképessé válna. A hitel biztosításával az értékesítés nehézségei is elhárulnának. A birtokosok a hitel nyújtása esetén rá volnának vehetők arra, hogy tűzifatermésüket ne egyszerre dobják a piacra, ami árzuhanást okoz, hanem kisebb tételekben előnyösebb árakon értékesíthetnék.

Javasolja, hogy az egyesület a kész fatermékeknek a gabona jelzalog módjára leendő hitelképessé tétele érdekében forduljon megfelelően indokolt felterjesztéssel a földművelésügyi miniszter Úrhoz s egyben kérje fel az egyesület a Fagazdasági Tanácsba delegált választmányi tagokat, hogy a hitelkérdés ottani tárgyalásán ily értelemben foglaljanak állást.

Papp Béla teljes mértékben támogatja ügyvezető javaslatát. A kérdéssel kapcsolatos tárgyalásokat ismertetve közli, hogy az igazságügyminisztérium is foglalkozott a kérdéssel, a pénzügyminisztérium azonban elzárkózott a kérdésnek a javasolt módon való megoldása elől. A kérdést az ügyvezető javaslata értelmében megoldhatónak tartja. A maga részéről örülne, ha az egyesület ily előterjesztést tenne. Reméli, hogy az előterjesztés megfelelő eredménnyel járna.

Báró Biedermann Imre úgy véli, hogy a kérdés körül a pénzügyminisztérium részéről bizonyos félreértések foroghatnak fenn. Ha határozottan megmagyarázzák, hogy csak a levágott fát érinti a kérdés, nem hiszi, hogy továbbra is elzárkóznának a megoldás elől. A maga részéről szívesen vállalkozik arra, hogy a pénzügyminiszter Úrnál közbenjárjon.

Elnök örömmel üdvözli, hogy a földművelésügyi minisztérium a kérdéssel oly behatóan foglalkozik s egyben felkéri báró Biedermann Imrét a pénzügyminiszter Úrnál való közbenjárásra. Az igazgatóválasztmány egyhangú hozzájárulása alapján pedig az ügyvezető javaslata értelmében való eljárást határozatilag kimondja.

Ügyvezető ezután dr. Fehér Dánielnek a Magyar Erdészeti Kísérletügy és az Erdészeti Kísérleti Állomás újjászervezéséről szóló emlékiratával kapcsolatos indítványát röviden ismertetve, az általános erdőgazdasági bizottságnak való kiadását javasolja azzal, hogy a bizottság vonatkozó állásfoglalását terjessze a legközelebbi választmányi ülés elé.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Ezután *Onczay László* terjeszti elő a következő indítványát:

„Van szerencsém szíves tárgyalás végett benyújtani: *Javaslat a jelenlegi helyzetnek megfelelő erdőgazdasági elvek megállapítása és azt biztosító intézkedések foganatosítása tárgyában:*

Tartamos hozam szem előtt tartásával intézményesen kell biztosítani a maximális termelést és gátat vetni a rendkívüli használatok következtében előállott túlermelésnek, mely a magángazdaságot létalapjában támadta meg és a közgazdálkodás szempontjából is kedvezőtlen helyzetet teremtett.

Az ország igénye lombfában mennyiségi sorrendben: tűzifa, vasúti talpfa, bányafa, vékony épületi fa és fűrészárú iránt jelentkezik.

Ezzel szemben a 14.500/1920-as üzemtervi utasítás alapján készült gazdasági tervünk a fenti szükségletekkel ellentétben a magas

vágásfordulók beállításával vastagabb méretű műfatermelésre rendezkedett be akkor, amikor az építési technika fejlődésével e választék iránt a kereslet erősen visszaeső tendenciát mutat.

Tehát az erdőgazdálkodásunkat irányító tervek a tényleges szükséglettel nincsennek összhangban

A tűzifa, talpfa, bányafa a vékony műfa kategóriájából kerül ki, ami pedig az érvényben levő üzemtervek 100 éves vágásfordulója helyett 80 évvel is kitermelhető, amely vágásforduló mellett az évi termés fatömege egyötöddel emelhető. (Ezen túlmenően a nálunk meglehetősen elhanyagolt előhasználatok fokozásával is további jelentős tűzifamennyiséget lehet biztosítani.)

Amennyire indokolt a vágásforduló leszállításával és előhasználatok forszírozásával a nagyobb tömegű fatermelés beállítása, annyira gátat kell vetni az utóbbi 2—3 év alatt rendkívüli használatok címén, az erdők fenntartását nem szolgáló engedélyeknek.

Külkereskedelmi mérlegünk javítása volt a cél a rendkívüli használatok engedélyezésével.

Nem volt azonban benne tervszerűség, mert mennyiségi korlátozások nélkül történt. Eleve számolni kellett azzal, hogy kereskelempolitikai szükségből bizonyos mennyiségű tűzifa behozatala elől elzárkózni nem lehet, mégis oly tömegű rendkívüli használatot engedélyeztek, ami túlkínálatot és indokolatlan áresést okozott.

E két — nem paralell haladó — kormányzati intézkedés váltotta ki az erdőgazdaság proprosperitását veszélyeztető árrombolást ép abban a termelési ágban, ahol az egyébként az adottságoknál fogva el lett volna kerülhető.

Ebben a vonatkozásban teljesen tiszta helyzetet kell teremteni; ha ez így folytatódik tovább, az az erdőbirokosság esődjéhez fog vezetni, mert ma már oly alacsony a fa tőára, hogy az 1 köbméterre eső regieköltségek sem térülnek meg.

A magángazdálkodás sérelmén túl azonban a legveszélyesebb szituációt érleli meg az ország faellátása tekintetében, mert ha a rendkívüli használatokkal ez erdő pusztítása így folytatódik, 4—5 év múlva fa nélkül áll az ország és teljesen ki lesz szolgáltatva az utódállamoknak úgy az ár tekintetében, mint az első külpolitikai bonyodalom esetén.

Ezért javasolom, hogy a választmány vegye tárgyalás alá:

1. Miként volna tartamos hozammal az ország szükségletének mennyiségileg és választékban is megfelelő többtermelés biztosítható?

2. Mily elvek állapíttassanak meg a rendkívüli használatok engedélyezésénél, hogy a túlkínálat és vele az indokolatlan árrombolás el legyen kerülhető, s az ország amúgy is szegény erdőállománya megvédhető.

3. Mik a teendők, hogy a szinte eladhatatlanná vált kemény lombműfa újra piacképes legyen?

Ez utóbbi kérdés megvilágításául legyen szabad rámutatnom, hogy a tűzifa többtermelése addig megoldva nincs, amíg annak függvényeként jelentkező mûfa eladhatóvá nem válik, mert az értéke-sebb mûfának tűzifába való bedolgozása nemzetgazdaságilag nem menthető értékvesztésen túl elsősorban az erdőbirtokosság kárát jelenti.

Sajnos, e kérdés taglalásánál megint két olyan kormányzati intézkedéssel találkozunk, melyek, ha akaratlanul is, de közvetlenül okozói voltak a jelenlegi helyzetnek.

Az egyik az orosz friez behozatala, a másik a vasbeton és vastalpfa lekötése, aminek következtében 100.000 darab közbenső talpfának megfelelő gömbfa vált rögtön eladhatatlanná.

Tekintve, hogy mindkét szükséglet belföldi termelésből fedezhető lett volna, a magyar erdőgazdaság szempontjából kifogásolható a kereskedelemügyi minisztérium intézkedése, bár igaz, hogy jórészt az érdekeltségek megtévesztő argumentációjára és a magunk szervezetlenségére vezethető az vissza.

Javasolom tehát, hogy az O. E. E.

1. a lombmûfa és termelvényeinek behozatali tilalmazását kérje a kormánytól,

2. s ha kereskedelemügyi minisztérium vasbeton és vastalpfa rá kötött — 5 évre szóló — szerződését nem bonthatja fel, úgy már most helyezkedjen arra az álláspontra, hogy ezen szerződést továbbra nem hosszabbítja meg. Kiváló tisztelettel: Onczay s. k.”

Ügyveető: Onczay indítványát két részre osztva úgy véli, hogy az általános vonatkozású rész tekintetében az igazgatóválasztmány állásfoglalása értelmében a szükséges lépések azonnal megvolának tehetők, míg a másik rész, amely adatok nélkül érdemlegesen nem bírálható el, az erdőgazdasági bizottságnak volna tárgyalásra kiadandó. A kérdéssel kapcsolatban utal a tölgy-, friz- és a gömbfabe hozatal visszaszorítása terén elért eredményekre. A kérdések megoldásának legfőbb akadálya, véleménye szerint, a termelési statisztika hiánya. Miután az egyesület a szükséges adatokat közvetlenül az érdekeltektől, főleg a bizalom hiánya miatt, alig tudja összegyűjteni, javasolja, hogy az egyesület a földművelésügyi miniszter úrhoz intézendő felterjesztésben kérje a kötelező bejelentés elrendelését. Adatok nélkül ugyanis az érdekképviselő keze meg van kötve s a tárgyalásokon sem léphet fel kellő súllyal.

A vasúti talpfákat illetően az a véleménye, hogy az erdőgazdaságnak mindent el kell követnie, hogy a hazai talpfák átvétele biztosítva legyen. S ha a Máv. vasbeton és vastalp szerződését nem bonthatná fel, arra kell törekedni, hogy a Máv. a hátralevő éveken át évenként csak a lekötött évi vasbeton és vastalpmennyiség felét vegye át. Egyben ily értelmű előterjesztést javasol.

Báró Waldbott Kelemen alelnök felszólalva, megállapítja, hogy a készletekre és azok elhelyezésére vonatkozó adatok hiánya a szervezetenség következménye. Véleménye szerint az erdőbirtokosok szö-

vétsége volna hivatva e bajokon segíteni. Az erdőbirtokosok szövetségét azonban nem lehet egyhamar összehozni. Ha létrejönne, az erdőgazdaságot érintő összes kérdések könnyűszerrel le volnának tárgyalhatók s a külföldi behozatal kérdései is szabályozhatók lennének.

A rendkívüli használatokat illetően az a megjegyzése, hogy a rendszerre vált uzsora szülte a rendkívüli helyzetet. Az erdőbirtokosok a nagy kamatok és adókat képtelenek megfizetni s ez a tulajdonképeni oka a rendkívüli termelések térhódításának. Ezen csak rendszerváltozás segíthet, ellenkező esetben az erdőgazdaság teljesen össze fog roppanni. A rendkívüli termeléseket egy erdőbirtokos sem csinálja szívesen. Az egész gazdasági rendszert kell megváltoztatni s az egyesületnek is ilyen irányú működést kell kifejtenie.

Papp Szász Tamás: felveti azt a kérdést, hogy a szükséges statisztikai adatok összegyűjtésébe nem lehetne-e az állami adminisztrációt, pl. az erdőhivatalokat, melyek a készleteket ismerik, bekapcsolni. Az erdőbirtokosok szövetségének megalakítását a mai viszonyok között, tekintve, hogy az erdőbirtokosok az egyesületben képviselve vannak, nem tartja célszerűnek.

Rónai György: az osztrák erdőbirtokosok szervezettségére utalva, örömmel üdvözlí az erdőbirtokos szövetség megalakításának gondolatát. Az osztrák tárgyalásokkal kapcsolatban annak idején már kérte a magyar erdőbirtokosok szervezkedését, mert az erdőbirtokosok szövetsége szervezettségénél fogva, érdekei képviselőjében, mint Ausztriában is, mindenütt kellő súllyal tud fellépni. Egyben üdvözlí Onczaynak azt a gondolatát is, hogy hozzunk redszert a rendszerelenségbe.

Báró Prónay György: a faárak kialakulása szempontjából nagy fontosságot tulajdonít a rendkívüli fahasználatok engedélyezése iránti kérelmek miként való kezelésének. Valamely nagyobb rendkívüli használat engedélyezése esetén ugyanis a használat környékén a faárak lezuhannak.

Indítványozza, hogy az egyesület forduljon oly értelmű előterjesztéssel a földművelésügyi miniszter úrhoz, hogy a nagyobb fahasználatok engedélyezése iránti kérelmek elintézése előtt kérje ki a Fagazdasági Tanács vonatkozó véleményét. Egy ilyen pártatlan szerv véleménye megkönnyítené a földművelésügyi miniszter úr számára is, a kérelem helyes elintézését.

Az erdőbirtokosok szövetségének megalakítását az igazgatóválasztmány is helyeselte és megszervezése a Fagazdasági Tanács egyik főfeladata. Rónainak igazat ad, mert nem volt oly szerv, amelyet az osztrákokkal szembe lehetett volna állítani. Az egyesület ily ügyek lebonyolítására teljesen alkamatan. Nagyon fontosnak tartja az erdőbirtokosok szövetségének mielőbbi megalakítását.

Gróf Keglevich Gyula a fatermelésre vonatkozó statisztikai adatok összegyűjtése szempontjából a kötelező bejelentés elrendelése

mellett foglal állást. Az adatok az állami erdőhivatalok ellenőrzése mellett évenként május hó elsejéig volnának bejelentendők.

Gróf Teleki József, mint az egyesületnek az erdőbirtokosok képviselőjében a Fabehozatali Intézethez delegált megbízottja, működéséről beszámolva, a lengyelországi, jugoszláviai, romániai, cseh-szlovákiai, ausztriai fűrészárú, faragottfa, gömbfa és bányafa be-behozatali adatokat ismerteti. A műfakérdéssel kapcsolatban a Fabehozatali Intézetnél folytatott tárgyalásaik során úgyszólván semmit sem tudnak elérni, mert nem rendelkeznek megbízható statisztikai adatokkal.

Javasolja, hogy a fűrészárura vonatkozó adatbejelentéseket irányítsák közvetlenül hozzá, személyében talán jobban megbíznak az erdőbirtokosok, mint a földművelésügyi minisztériumban. Az erdőbirtokosok érdekei így hathatósabban volnának megvédhetők.

Egyben jelentésének tudomásul vételét kéri.

Ajtay Jenő: a rendkívüli használatokat az árrombolás szempontjából nem tartja veszélyesnek, mert a tarifakedvezmény biztosítja a fának távolabb fekvő helyeken való értékesítését. Ezt a kedvezményt a birtokosok érdekében mindenképpen fenn kell tartani.

A báró Waldbott által említett uzsorakamatokat a hitelezők azért szedik, hogy előre biztosítsák magukat. A szedett kamatokat a tőke törlesztésébe be kellene tudni. A Fagazdasági Tanácsra, véleménye szerint, addig lesz szükség, amíg az erdőbirtokosok szövetsége megalakul. Az adatok gyűjtésére az erdőhivatalok volnának legjobban felhasználhatók. Végül Onczay indítványának elfogadását javasolja.

Kovács Gábor: Onczay indítványának megokolásához szólva, megjegyzi, hogy az üzemtervi utasítás, amelynek megalakításában jelentős részt vett, csak általános irányelveket tartalmaz, s nem rendelkezik imperatívummal a vágásfordulók tekintetében.

Az utasítás alapján a vágásfordulót az adott körülményeknek megfelelően lehet megválasztani. A rendkívüli használatokkal, véleménye szerint, nagyon is óvatosan kell bánni.

Véssey Ferenc az ország tűzifa termelésének és fogyasztásának adatait ismertette, megállapítja, hogy a tűzifa ára az elmúlt évhez képest normál vagononként 65 P-t esett, s ennyire romlott a fa tőára. Onczay indítványának Prónay módosító javaslatával való elfogadását kéri.

! !

Ügyvezető ismételtén felszólalva, megjegyzi, hogy a statisztikai adatok gyűjtésébe a műfára vonatkozó adatok gyűjtését is be kell kapcsolni, mert a műfára vonatkozó adatok ismerete nélkül eredményt nem lehet elérni. A rendkívüli használatokat illetően az a meggyőződése, hogy azokat 90 százalékban az erdőbirtokosok hihetetlenül nehéz helyzete követelte. A helyi piac nehézségein, véleménye szerint, csak úgy lehet segíteni, ha az érdekelt birtokosok összefognak és körzeti megállapodásokat létesítenek.

Ismételten javasolja Onczay indítványának előzően tett javaslata értelmében való szétválasztását, báró Prónay javaslatának elfogadását, a statisztikai adatgyűjtésnek a műfára való kiterjesztését és évenként kétszer, tavasszal és ősszel az állami szervek bevonásával való összeírását, javasolja továbbá Onczay indítványa többi részének az általános erdőgazdasági bizottság elé való utalását.

Vuk Gyula: az Onczay indítványa által érintett lombfabehozatal kérdését, tekintve, hogy itthon nem termelhető anyagok behozataláról is van szó, az általános erdőgazdasági bizottság elé utalását javasolja.

Az igazgatóválasztmány végül is egyhangúan elhatározza, hogy a vasbeton és vastalpakra vonatkozóan kötött szerződés felbontása, illetőleg a talpaknak ügyvezető javaslata értelmében hosszabb idő alatt való átvétele, továbbá a rendkívüli használatoknak báró Prónay javaslata szerint a Fagazdasági Tanács véleményének meghallgatása mellett való elintézése, a statisztikai adatgyűjtésnek a műfára való kiterjesztése és évenként kétszeri kötelező bejelentése ügyében felterjesztés intézendő az illetékes miniszter urakhoz és Onczay indítványának többi része az általános erdőgazdasági bizottsághoz utalandó tárgyalás és javaslattétel végett.

Ügyvezető ezután bejelenti, hogy a Máv.-al lefolytatott tárgyalások során úgy a puha, mint kemény fűrészárúra sikerült kedvezményes árú szállítást biztosítani.

Végül *Ajtay Jenő* a „Magyarság” című napilapban Papp Béla személyét illetően megjelent támadásokat szóvá téve, a következő indítványt terjeszt elő, amelyhez gróf Andrássy Sándor, Arató Gyula, Beyer Jenő, Béky Albert, báró Biedermann Imre, Borhy György, Fekete Zoltán, Fiedler Jenő, Földváry Miksa, Hinfner György, Huszár Tibor, Ivanich Ferenc, Kallivoda Andor, Karsai Károly, Kiss Ferenc, Kovács Gábor, Kozma István, ifj. Mailáth József gróf, Matusovits Péter, Mihalovics Sándor, herceg Montenuovo Nándor, Nagy László, Onczay László, Osztróluetzky Géza, Osztróluetzky Miklós, Papp Szász Tamás, Rimler Pál, Rochlitz Dezső, Rónai György, Róth Gyula, Schmidt Károly, gróf Széchenyi Aladár, gróf Széchenyi Károly, ifj. Teleki József gróf, dr. Tuzson János, Vuk Gyula, báró Waldbott Kelemen és Zügn Nándor vál. tagok írásban csatlakoztak, amit szintén bemutat.

„Tisztelt Igazgatóválasztmány!

A „Magyarság” című napilapban a legutóbb olyan támadások jelentek meg, amelyeknek személyi éle is van. Ezen személyi él Papp Béla miniszteri tanácsos, az erdészeti főosztály főnöke ellen irányul.

Tekintettel arra, hogy éppen Papp Béla Öméltósága működését úgy hivatalos állásában, mint az ellenőrző bizottságban és az Erdészeti Egyesületben, erdőgazdasági szempontból, az erdőbirtokosság

szempontjából és közgazdasági szempontból rendkívül előnyösnek ismerjük, tiszteletteljesen teszem a következő indítványt:

Fejezze ki az Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányára köszönetét, elismerését és bizalmát Papp Béla miniszteri tanácsos minden irányú működéséért és ezen bizalomnyilvánítást hozza úgy a földművelésügyi miniszter úr, mint a nyilvánosság tudomására."

Az igazgatóválasztmány Ajtay indítványát egyhangúan elfogadja és annak értelmében határoz.

Több tárgy nem lévén, az elnök az ülést berekeszti.

Kedvezményes tűzifaszállításra jogosult újabb feladó vasúti állomások. A Vasúti és Közlekedési Közlöny 1933. évi március hó 19-én megjelent 22. száma szerint tüzelési célokra rendelt fa (tűzifa), a gróf Károlyi kitérőről és Sátoraljaujhely átrakóról Balsa Gáva-Vencsellő, Tiszabercel, Paszab, Buj, Kótaj, Sóstógyógyfürdő; Ibrány; Rétköz, Nagyhalász, Telektanya, Dombrád, Nyíregyháza, Szabocsviss, Kenézlő, Tiszakarád, Cigánd, Riese és Zemplénagárd állomásokra. Ezekon kívül Tarcal és Újnépuszta állomásokról bármely más állomásra kedvezményesen szállítható.

I R O D A L O M

Martin Johnson: Congorilla. Mit 64 Abbildungen in Kunst — und Kupfertiefdruck sowie eine Karte. 172 Seiten. Verlag von F. A. Brockhaus, Leipzig C. l., Querstrasse 16. Ganzleinen gebunden R. M. 7. 35.

Rövid időközökben már a negyedik kötete jelent meg a filmjeiről világhíressé vált amerikai házaspárnak. Ebben a könyvben, mely irodalmi és tudományos kiegészítése az azonos című hangos filmnek, a szerző a maga és feleségének a Föld legkisebb embe- reivel és a legnagyobb majmokkal való élményeit írja le.

Johnson határozottan kijelenti, hogy életében semmi sem gyakorolt oly maradandó és mély hatást reá, kit kicsi híján a felbőszült elefánt el nem taposott, ki megvadult vizi lovak támadásával állott szemben és ordító oroszlán csapása mellett húzó- dott meg, mint amikor az afrikai őserdőben fegyvertelenül, csak fényképezőgépjével felszerelten a sűrűségből nesztelenül előbúvó gorilla szőrös fekete pofáját és ördögi tekintetét látta és a követ- kező pillanatban a gorillák fülsiketítő ordítását hallotta.

Ezek megismerésére és fényképezésére szervezett egy újabb expedíciót és nekik szenteli könyvének második részét.